

4 Μαΐου 2023

Ανάσταση ή μηδενισμός;

[Ορθοδοξία](#) / [Πνευματική Ζωή](#)

[Πρωτοπρεσβύτερος Θεμιστοκλής Μουρτζανός, Δρ. Θεολογίας](#)

Το τελευταίο διάστημα γίνεται έντονη συζήτηση, κυρίως στο Διαδίκτυο, σχετικά με το ζήτημα της καύσης των νεκρών. Επώνυμοι επιλέγουν την καύση, παρότι η διδασκαλία της Εκκλησίας είναι σαφής. Δεν είναι μόνο το ότι ο Χριστός ετάφη και ανέστη. Δεν είναι μόνο η τιμή στα λείψανα των αγίων, που κάνουν την Εκκλησία να μην δέχεται την επιλογή της καύσης. Είναι η πίστη ότι και τα δικά μας σώματα θα αναστηθούν και ότι δεν πορευόμαστε στον μηδενισμό και την ανυπαρξία.

Ο σύγχρονος άνθρωπος, εμπορούμενος από την πεποίθηση πως τα πάντα είναι δικαίωμα και μάλιστα ατομικό, αισθάνεται πως μπορεί να αυτοδιαχειρισθεί το σώμα του μετά τον θάνατο. Παρότι το σώμα «κεκοίμηται», παρότι δεν έχει συνείδηση της αποσύνθεσής του, δεν πονά, δεν αισθάνεται, δεν υποφέρει την φθορά, ούτε καν θα την δει με τα σωματικά ή και τα ψυχικά μάτια του, εντούτοις προτιμά την αυτονόμηση από την διδασκαλία της Εκκλησίας και την παράδοση του λαού μας. Ο άνθρωπος δεν είναι μόνο ατομική ύπαρξη. Πιστεύουμε πως υπάρχει εν σχέσει. Σχετίζεται με τους δικούς του ανθρώπους, σχετίζεται με τους φίλους του, αφήνει αποτύπωμα σε κάποιες καρδιές. Αυτό σημαίνει πως η τελευταία του κατοικία, στην πραγματικότητα, είναι ένας τρόπος διατήρησης της μνήμης και έκφρασης της οικειότητας και της αγάπης, όχι μόνο σε επίπεδο νοός, αλλά σε επίπεδο σωματοψυχικό. Το καντήλι στον τάφο, το κερί που ανάβουμε, τα λουλούδια, η φωτογραφία του ανθρώπου μας, η αίσθηση πως μας ακούει και αισθάνεται την αγάπη μας, ακόμη και η επιγραφή που βάζουμε επάνω στο μνήμα, είναι στοιχεία που μαρτυρούν ότι, ανεξαρτήτως πεποιθήσεων για την μεταθανάτια πραγματικότητα, η αληθινή αγάπη ουδέποτε εκπίπτει, όπως και η σχέση την οποία ο άνθρωπος εν ζωή είχε με τους άλλους.

Η καύση των νεκρών είναι ένα σημάδι ότι ο άνθρωπος ζητά την κατάργηση του σώματός του, εκφράζοντας ουσιαστικά και την πεποίθησή του ότι δεν υπάρχει κάτι άλλο μετά τον θάνατο. Μολονότι η πίστη μας σέβεται την ελευθερία του καθενός επειδή είναι δώρο του Θεού στην ύπαρξή μας, καθώς είμαστε «εικόνες Θεού», εντούτοις δεν μπορεί παρά να λυπάται για μια τέτοια θεώρηση. Εδώ έρχεται και το ζήτημα της κηδείας ή της επιμνημόσυνης δέησης. Συνήθως οι συγγενείς αυτού ή αυτής που ζήτησε την μεταθανάτια αποτέφρωση επιθυμούν να τελεστεί μία ακολουθία, μία προσευχή, να δοθεί η αίσθηση ότι επιθυμούν

ψυχολογικά να υπάρχει μία μεταθανάτια πραγματικότητα. Είναι απίστευτα σκληρό να αποχαιρετάς τον άνθρωπό σου με την αίσθηση ότι μηδενίστηκε, πέρασε στην ανυπαρξία. Δεν έχει παρηγοριά μία τέτοια αντίληψη, μόνο θλίψη. Η Εκκλησία όμως, επισήμως, δεν μπορεί να αποδεχτεί μία τέτοια ανακόλουθη στάση: από την μία ο αποθανών να εκφράζει μόνο την ατομική του πεποίθηση ότι δεν συμφωνεί, δεν ακολουθεί την κύρια διδασκαλία της πίστης ότι υπάρχει η ανάσταση και από την άλλη οι συγγενείς του να θέλουν να βεβαιώσουν το αντίθετο.

Εδώ είναι που ο επανευαγγελισμός των ανθρώπων μπορεί να διαδραματίσει ρόλο. Η Εκκλησία να τονίσει ξεκάθαρα ότι δεν είναι ζήτημα ατομικού δικαιώματος η τέλεση της νεκρώσιμης ακολουθίας, αλλά μετοχής στην εκκλησιαστική κοινότητα. Ότι καμία προσευχή δεν αρνείται η Εκκλησία για τον άνθρωπο, αλλά πρέπει όμως να σεβαστεί τελικά και την ελευθερία του. Τελικά, το ερώτημα έρχεται ξεκάθαρα: πιστεύουμε στον άνθρωπο που είναι μόνο άτομο ή στο πρόσωπο που υπάρχει και μέσα από τις σχέσεις του;

themistoklismourtzanos.blogspot.com

PERMANENTLY_REMOVED